

IJÉOZI NKE PQL N'ETITI NDÌ KÖRINT

Olu Ndi-ozi 18:1-22

IHEÒMÙMÙ 336

Nke Ndì okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: "Q digh onye ọ bulu puru ito ntø-ala ọzø ma-qbugh nke atòworo, nke bu Jisus Kraist" (I Ndi Kòrint 3:11).

I Nzukø Kraist Nke Dì Na Kòrint

- 1 Mgbe Pöl bìaruru Kòrint, ọ hùru Akwila na Prisila, ndì ya na ha bìkòrò wee náalù kwa ọlù, Olu Ndi-ozi 18:1-3; Ndi Rom 16:3, 4
- 2 Pöl naagwa ndì Juu na ndì Grik okwu n'ülönzukø Übochì Izuike niile, Olu Ndi-ozi 18:4; I Ndi Kòrint 2:1-4
- 3 Sailas na Timòti bìara inyere Pöl aka na Kòrint, Olu Ndi-ozi 18:5; I Ndi Tesalònaika 3:6-9
- 4 Ndì Juu anaraghì àmà ahù, ya mere Pöl jere náagwa Ndímbaqzø Okwu Chineke, Olu Ndi-ozi 18:6, 7; 13:50-52; Matiu 10:14, 15
- 5 Onyeisi ülönzukø kwere n'Onyenwe anyị, Olu Ndi-ozi 18:8
- 6 Ebe o nwere okwu igbaume n'ohụ site n'ebe Onyenwe anyị nọ, Pöl nögidere na Kòrint n'ihe ra ka ọnwa irinaasatø, Olu Ndi-ozi 18:9-11

II N'ülöikpè nke Galio

- 1 Ndì Juu were otù obi guzo imegide Pöl, Olu Ndi-ozi 18:12, 13
- 2 Galio anabataghì okwu ahù n'ülöikpè ya, Olu Ndi-ozi 18:14-16
- 3 Ndì Grik jidere Sostenis wee tie ya ihe n'iru ocheikpè ahù, Olu Ndi-ozi 18:17

III Nlaghachì na Jerusalem

- 1 Mgbe ọ rapurù Kòrint, Pöl na Akwila na Prisila jeruru Siria na Efesos, Olu Ndi-ozi 18:18-20
- 2 Pöl gara n'iru wee jerue Sisaria na Jerusalem, Olu Ndi-ozi 18:21, 22

NKOWA DÌ ICHEICHE

Inogidesiike N'olù

Mgbe ọ rapurù Atens, Pöl bìaruru Kòrint, ma ọbughị ya na ndì ya na ha naeso na mbù so n'ijé a. Timòti esiworì na Beria bìa Atens ma Pöl zighthachiri ya àzù na Tesalònaika: "Mgbe ayi nāpugh inagide ọzø, ọ di ayi ezi nma ka arapu nání ayi n'azu na Atens; ayi we ziga Timòti, nwa-nna-ayi na onye nējere Chineke ozi n'ozi-omà nke Kraist, ka o we me ka unu guzosie ike, ka ọ we kasi kwa unu obi n'ihi okwukwe-unu" (I Ndi Tesalònaika 3:1, 2). Mgbe Pöl nọ na Kòrint náechere ndì ya na ha so náejeozi, ọ nonyere Akwila na Prisila wee soro kwa ha n'olùñka ha bụ ikpà ákwà ülöikwu. Ọ naekwu kwa okwu Chineke n'ülönzukø n'Übochì Izuike niile, wee náeme kwa ka ndì Juu na ndì Grik kwenye.

Olùaka ahù nke Pöl naalù emeghi ya ka ọ dì ala n'ezie. Jisòs sıri, "N'efu ka unu natara, nyenu n'efu" (Matiu 10:8). -- ịdqakanánti ahù nke Pöl kwere naeme kwa. Pöl agaghìabùrụ onye ọ bulu ibuarø. Otutu okpukpè n'übochì taa atufuwo ùgwù na nsopurù nke ümummadu kwesíri inye ha, n'ihi na nime ọtutu ihe ọzø, ọ ghlowo ihe naebo mmadu ibuarø nke ukwu. Omume ahù nke bú ịriọ ego n'aha oziomà nke Kraist abughị n'usoro nke atùmàätù nke Chineke. Ọ ròpùtaworì atùmàätù nke otùuzon'uzoíri iji mee ka Nzukø Ya náaga n'iru, Chineke chọ kwara ka ndì nke Ya náeso ụkpùrù ahù, ọbùná n'übochì taa. Chineke naasopurù náenye kwa ọgbakø ọ bulu nke naatükwasí Ya obi ha niile ihe ọ bulu nke naakpa ha. (Maka ebe nlebaanya lee Usoro Iheòmùmù sitere na Bai'bül, Iheòmùmù 264; maqbù, "Otuuzon'uzoíri -- Uzø Chineke si tọ Ntøala Ego," mpempe akwukwøogugu nke ndì Apostolic Faith, Nke 31).

Qtutu Ohere

Nke a bụ ebe mbụ akporo aha Akwila na Prisila nime Akwukwonsø. Agwaghị anyị ma ha bụ ndị nke Kraist mgbe Pöl jere ka o binyere ha, ma ha ghorø ezi ndịaghị nke Oziomma. O bụaghị ihe ịtụ'anya na inụokụn'obi nke ndụ Pöl na omume ya nwereike izulite omume nke onye nke Kraist nke mesiri pütä ihé na ndụ ndịa. O bụ ezie na Pöl hụru na o dí mkpà ka o were aka ya náalụolụ, ma o naeji ohere o bụla nke o nwere -- ọbụna n'ebe o n'oche naalụ olụ -- náekwusa Oziomma ahụ nke o hụru n'anya nkeomma.

Akwila na Prisila mütara nnogụ qtutu ihe site n'aka Pöl, mgbe náadighịanya ha wee bürü ndị ndumodụ tozuru okè nke Okwu Chineke. Mgbe ezigaara Pöl ebe ọzø dí icheiche, ilụolụ, Akwila na Prisila bụ ndị nwereike ime ka olụ nke Oziomma náaga n'iru n'ebe nke ha nō.

N'otùaka ahụ, iheómụmụ niile nke ndịozị ndịa jupütara na Mmụo Nsø naezi anyị n'ubochị taa gaabụ ihe anyị gaamụta náeme kwa. Mgbe emeghere ebe olụ ọzø na ohere ọhụ, mgbe akpokwara ndịozị ochie ahụ nō n'olụ ka ha bịa nata ụgwolụ ha, otù onye kwesirị ino n'onodụ imemmu kwesirị ekwesi ka o wee nochie ọnodụ ahụ. Ka anyị juo onweanyị ajuju a: "Gini mere onye ahu nēnwegh ike ibu Mu onwem?" Ihe niile naadabere otù esi mta ma naeme kwa ha nkeoma bù iheómụmụ niile nke Oziomma a nke anaesi nime qtutu arọ niile ndịa.

Olu nke dì rị Onye o bụla

Mgbe Sailas na Timotì si na Mesodonia ridata ịbịa nyere Pöl aka na Kɔrint, Pöl naenwe mwuta n'obi, o naagwasi kwa ndị Juu ike na Jisøs bụ Kraist. Igbaàmà nke Pöl banyere Onyenzoputa ahụ nke siri n'onwụ bilie bụ eziokwu na ihe naeweta mkpali nke obi. Ndị Juu biliri n'usoro imegide Pöl, gaa kwa n'iru n'ikwu okwu nkulu megide ya; ya mere Pöl fechara uwe ya wee sị ha, "Ọbara unu di n'isi-unu, mu onwem di ọcha: site n'ugbu a m'gāgakuru Ndi Mbaqzø."

Chineke emewo ka ndịozị Ya na ndịàmà Ya bürü ndị gaahụ ihe banyere ndị ha bi n'etiti ha, na ndị ha na ha naalukqolụ. Chineke sịri onyeamụma ahụ: "Nwa nke madu, onye-nche ka M'doworo gi nye ulo Israel; I gānu kwa okwu site n'qnum, dø ha aka-na-nti site nam" (Ezikel 33:7). Chineke naagwa ọbụna karịa otù ahụ nye ndị nke Kraist n'ubochị taa: "Ganu n'uwa nile, kwusara ihe nile ekere èkè ozi ọma nkem" (Mak 16:15). "Riba onwe-gi na ozizi-gi ama. Nānogide n'ihe ndia: n'ihi na n'ime nka i gāzoputa onwe-gi zoputa kwa ndi nānu olu-gi" (I Timotì 4:16). O bürü na onye nke Kraist gaabụ onye kwesirintukwasịobi n'izisa ozi nke nzoputa na nke olileanya nke Chineke, o gaanaputa mkpuruobi ya. Anyị onweanyị, díka ndị nke Kraist, anyị naalụ olụ anyị nkeoma díka o kwesirị n'izisa ozi a nye ụwa? Anyị nwere ike isoro Pöl kwue n'ezie sị, "Ọbara-unu di n'isi-unu; mu onwem di ọcha?" Ka Chineke nyere onye nke Kraist o bụla aka iluzu olụ a!

N'ime kwa ka Pöl dí ike n'ijeozi ya na Kɔrint, Onyenwe anyị gwara ya okwu site n'ohụ n'abalị: "Atula egwu, kama nēkwu, ekpuchi-kwa-la ọnu-gi: n'ihi na Mu onwem nonyere gi, o digh kwa onye o bula gādakwasi gi ime gi ihe ọjọ: n'ihi na enwerem qtutu madu n'obodo a." Pöl gaecheri na ndịiro ya dí qtutu dí kwa ike, ma Onyenwe anyị mere ka o ghota na O gaanaputa Pöl nime ihe ndịa niile. N'igbaume dí otù a bụ nāánị ihe Pöl chørø. Ya onwe ya na ndịozị ibe ya nōgidere na Kɔrint ihe ra ka otù arọ na ọnwa isi, naezi ndị bi n'obodo ahụ Okwu Chineke.

Okwu Chineke nke Siriike

Mgbe ụfodụ ndikom na ndịnyom naenwe mmasị ikwujọ onyeozi nke Chineke nke naekwuwaokwu, site n'ike dí ukwu na site n'inụokụ n'obi. O dí onye nwereike itule n'obi ya ka Pöl ji olu dí nwanyo maqbụ olu nke náenweghị mgbanwe mgbe o sịri ndị Juu nke ndị Kɔrint, "Ọbara-unu di n'isi-unu; mu onwem di ọcha: site n'ugbu a m'gāgakuru Ndi Mba-qzø" Anyị matara nkeoma na okwu a nwere otitemmanụ nke Mmụo Nsø, n'ihi na Pöl naeme ihe Jisøs nyere ndị náesoụzø Ya n'iwu: "Onye o bula nke nānaragh unu nke-oma, nke nānugh kwa okwu nile unu, mgbe unu nāpu n'ulo ahu ma-qbụ n'obodo ahu, tichapu ájá ukwu-unu" (Matiu 10:14). Ndị Juu ndị bi na Kɔrint akpoghi okwu dí ike nke Pöl kwuru ihe o bụla, ma otù o dí, o nwere ihe okwu ahụ lüpütara. Pöl kewapuru onweya site n'ebe ụlonzukọ ahụ dí, o wee ba n'ulø Justøs, onye ulø ya dí ụlonzukọ ahụ ezi nso, n'ebe ahụ ka o kwuru okwu Chineke. N'oge náadighị anya, Krispos, onyeisi ụlonzukọ, ghorø onye kwerekwe na onye náeso ụzø Onyenwe

anyị. Otú ahụ ka ntute siri malite na Kɔrint; n’ihi na mgbe ọtụtụ mmadụ nṣụ ihe banyere nchègharị nke Krispós, ha kwere, ewe wụo ha mmiri.

Ọtụtụ mgbe, ndịozị ahụ ndị naeme ka ndị naege ha ntị nwe ntị náakókó naenwe igwè ndị náeso ha karị ndịozị ahụ ndị náekwu Okwu Chineke ahụ nke anaagwaghị ihe ọ bụla, ma ntị náakókó agaghịeme ka mmadụ bürü ezi onye nke Kraist. Ezi onye nke Kraist bụ mmadụ ahụ onye naeme Okwu Chineke niile; ma tutu mmadụ abụrụ onye nke naeme okwu ahụ, ọtụtụ mmadụ bụ ndị ọ naadị mkpà ka mmadụ naagba ha ume n’íluolụ ahụ. Okwu Chineke nke siriike, nke ekwuru site n’ike na otitemmanụ nke Mmụo Nsọ, bụ ngwaolụ dị ebube iji gba ndị Kraist ume ka ha naaga n’iru n’óké mgbalị ha nye Onyenwe anyị. Okpukpé Kraist n’ụwa niile n’ubochị taa chọro ọtụtụ mmadụ ndị dị ka Pöl, ma náánị ndị mkwusa olenaole hụru amamihe n’anya ndị naebugoro onweha n’okpokoromkwusa n’ogbo anyị a.

Nchébé nke Pöl

Pöl ebelataghị Okwu Chineke nke ọ naekwu nye Ndị Kraist ọbụná n’ikwusa rue ọtụtụ ọnwa. Ọ bürü na ọ dị otú a, ndị Juu gaechéfuworị Pöl, ma n’ikpeazụ ha biliri ọzọ imegide Onyeozi a dị ike nke Ndịmbaọzọ. Ha nwere otù nguzo imegide Pöl, wee kute ya n’iru ochieikpe nke Galio. Dịka mkwà O kwere Pöl si bürü eziokwu, na ọ dīghị iheojo ọ bụla gaadakwasị ya nime Kɔrint, Chineke mere ka Galio ghara ịnabata ebubo ahụ niile, ọ nabataghị kwa ikpè ahụ n’ulöikpe ya. Ebubo niile ahụ bụ ebubọ ugha n’ezie, nke mere na ndị Juu enweghị ike iweli aka ha megide Pöl. Ọ nogidere “ọtutu ubochi ọzọ” tutu o wee rapụ ụmụ nna ndị nọ na Kɔrint na ijéghachi na Siria site n’ugbommiri.

Ijérú Jerusalem

Akwila na Prisila soro Pöl jerue Efesos, Pöl bara n’ulonzukọ nke obodo a wee gwa ndị Juu okwu. Náagbaghiagugọ ụfodụ nime ndịa kwenyere, n’ihi na ha rịọrọ Pöl ka ọ nonyere ha oge díkariri anya. Akwila na Prisila nogidere n’Efesos, eleghjanya ka ha wee zi ma dụ kwa ndị nke Kraist chèghariri ọhụ ọdu, ma Pöl gara n’iru n’ijè ya wee kwe Ndị Efesos mkwà, na ọ gaalaghachikwute ha ọzọ, ma Chineke kwe. Pöl wee nupu ugbo jee Sisaria, site n’ebe ahụ o wee jerue Jerusalem wee kele kwa nzukọ Kraist. O mesịri laghachị n’Antiök.

Otú ahụ ka ijè nke abụo nke ijéozị nke Pöl siri gwụ. Ọ bụ ezie na ọ hụru ọtụtụ ọnwụnwà siriike n’obodo niile na n’ebe niile o kwuru Okwu Chineke, Pöl ritara ọtụtụ mmeri nke náadịgịde n’urù. Esitere n’aka ya nwe nzukọ anọ na nwaoge ntakirị a; akwükwozo niile nke ndumodụ nke Pöl degara nzukọ ndịa, site n’odudu nke Mmụo Nsọ, abụworị ndumodụ nke Kraist n’ogbo niile náeso iji wee rịta urù nke ihemmụo. Mgbe Onyenwe anyị naedu, ihe niile aghaghị ibi nkeo ma n’ikpeazụ.

AJUJU DỊ ICHEICHE

- 1 Kpọọ aha ndị Juu abụo ndị Pöl hụru na Kɔrint, ndị mesịri ghọọ ndị Kraist nke náenyeaka?
- 2 Gịnị bụ ọlụaka nke Pöl?
- 3 Gịnị mere Pöl jiri kewapụ onwe ya n’ebe ulonzukọ ndị Juu dị?
- 4 Ônye bụ Krispós? Gịnị bụ ihe o mere?
- 5 Òlee otú Pöl siri nwe igbàume iga n’iru n’okwu ọ naekwusa na Kɔrint?
- 6 Ọ bụ oge ra añaa ka otù Ndị Kraist a nọrọ na Kɔrint?
- 7 Òlee ụzọ Galio siri nyere Pöl aka?
- 8 Òlee ebe ka Pöl jere mgbe ọ rapụrụ Kɔrint?